

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 535/2021-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED] – [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JUDr. Michalom Feciľákom, advokát, Jesenná 8, Prešov, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 Obdo 68/2020 z 30. marca 2021 a proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 4 Cob 11/2016 z 10. októbra 2017 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. júla 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje obe napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť Krajskému súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a napadnutých rozhodnutí vyplýva nasledujúci stav veci:

Sťažovateľ mal procesné postavenie žalovaného v konaní o zaplatenie sumy 5 627,50 eur s príslušenstvom a sumy 24 988,05 eur s príslušenstvom, kde žalobcom bola spoločnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „žalobca“), z titulu zostávajúcich nárokov zo zmlúv o úvere. Sťažovateľ so žalobcom uzavrel dve zmluvy o spotrebnom úvere. Keďže sťažovateľ nedodrжал platobnú disciplínu, žalobca určil predčasnú splatnosť oboch zmlúv, vzhľadom na zabezpečovací prevod vlastníckeho práva na predmety financovania tieto predmety žalobca predal a následne sťažovateľovi vystavil finančné vyúčtovania k predmetným zmluvám,

v ktorých určil svoje finančné nároky. Okresný súd Prešov (ďalej len „okresný súd“) v predmetnej veci vydal platobný rozkaz č. k. 37 Rob 23/2011 z 9. mája 2011, ktorým zaviazal sťažovateľa zaplatiť žalobcovi uplatnené sumy. Sťažovateľ proti označenému platobnému rozkazu podal odpor a okresný súd rozhodol rozsudkom č. k. 21 Cb 123/2011-494 z 29. septembra 2015 (ďalej len „rozsudok súdu prvej inštancie“) tak, že žalobe žalobcu v plnom rozsahu vyhovel. V odôvodnení svojho rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že po vykonaní dokazovania mal za preukázanú dôvodnosť uplatnených nárokov žalobcu. Pokiaľ ide o obranu sťažovateľa započítacími námietkami, teda že na sťažovateľa bola postúpená pohľadávka spoločnosti [REDAKOVANÉ], proti žalobcovi, okresný súd konštatoval, že sťažovateľ existenciu takejto pohľadávky v konaní nepreukázal, a teda neunesol v tomto smere dôkazné bremeno. Pokiaľ ide o druhú započítaciu námietku z titulu náhrady škody, ktorá mala sťažovateľovi vzniknúť tým, že sťažovateľ nemohol predmety financovania odpredať budúcemu kupujúcemu, s ktorým mal uzavretú zmluvu o uzatvorení budúcej kúpnej zmluvy, okresný súd uviedol, že počas trvania zmlúv o úvere uzatvorených so žalobcom bol na uzatvorenie takejto zmluvy sťažovateľovi potrebný predchádzajúci súhlas žalobcu, ktorý sťažovateľovi udelený nebol. Pokiaľ ide o spochybnenie ohodnotenia predmetov financovania a ich následný priamy predaj žalobcom, okresný súd (prihliadajúc na všeobecnú hodnotu predmetov financovania vyplývajúcu z predložených posudkov žalobcu a sťažovateľa, cenu, za ktorú boli tieto predmety predané, ako aj berúc do úvahy skutočnosť, že žalobca mohol tieto predmety financovania ponúknuť na predaj za všeobecnú hodnotu stanovenú znaleckým posudkom v čase prebratia zníženú o 40 %), považoval ďalšie dokazovanie v tomto smere za nadbytočné a výšku uplatneného nároku za dôvodnú, pričom dospel k záveru, že žalobca postupoval v súlade so zmluvnými dojednaniami, a teda neboli naplnené žiadne predpoklady pre priznanie náhrady škody sťažovateľovi. Okresný súd v odôvodnení svojho rozsudku za sporné označil splnenie oznamovacej povinnosti o začatí výkonu zabezpečovacieho práva zo strany žalobcu, hoci v konaní bolo preukázané, že sťažovateľovi boli v rozhodnom čase doručené listiny, medzi ktorými malo byť aj sporné oznámenie. Vzhľadom na skutočnosť, že predmety financovania boli od sťažovateľa ako dlžníka pred realizáciou výkonu zabezpečovacieho prevodu práva riadne prevzaté [pričom takýto postup (speňaženie) vyplýval zo zmluvných dojednaní medzi stranami ako možný už samotným omeškaním so splácaním úveru], sťažovateľ mohol dôvodne očakávať takýto postup zo strany žalobcu. Preto okresný súd uzavrel, že prípadné nesplnenie oznamovacej povinnosti, ktoré právnym poriadkom nie je sankcionované, nemá za následok to, čoho sa domáhal sťažovateľ (že žalobca nemohol ponúkať na predaj predmety financovania, a preto by mali byť zmluvy o predaji predmetov financovania absolútne neplatné), keďže lehota (30 dní) pre výkon zabezpečovacieho práva dodržaná bola. V súvislosti s touto obranou sťažovateľa okresný súd tiež konštatoval, že ju sťažovateľ začal uplatňovať až v priebehu dokazovania, preto ju vyhodnotil ako tendenčnú a javiacu sa v rozpore s dobrými mravmi a zásadami poctivého obchodného styku.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom č. k. 4 Cob 11/2016-599 z 10. októbra 2017 (ďalej len „rozsudok odvolacieho súdu“) tak, že odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

4. Po zhrnutí obsahu procesných úkonov strán sporu v rámci odvolacieho konania sa odvolací súd po preskúmaní veci v odôvodnení svojho rozsudku stotožnil v celom rozsahu s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie (body 23, 24 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu), stotožnil

sa so záverom súdu prvej inštancie, že aj v prípade, že by sťažovateľovi nebol oznámený výkon zabezpečovacieho práva, nesplnenie uvedenej povinnosti priamo nespôsobuje neplatnosť ďalších naväzujúcich kúpnych zmlúv (bod 31 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). Na zdôraznenie vecnej správnosti poukázal na to, že sťažovateľ sa nijako nebránil a neprotestoval proti odňatiu predmetov financovania, preto sa javí, že sporné oznámenia boli sťažovateľovi riadne doručené (body 32 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). Odvolací súd konštatoval, že sa zaoberal aj ďalšími odvolacími námietkami sťažovateľa, pričom vyslovil záver, že tieto neboli spôsobilé privodiť zmenu právnych a skutkových záverov prijatých súdom prvej inštancie. Preto odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny (bod 34 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu).

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu sťažovateľ podal dovolanie, v ktorom tvrdil, že ešte v praxi dovolacieho súdu nebolo riešených viacero (celkom osem) zásadných právnych otázok [§ 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)]. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) dovolanie sťažovateľa odmietol uznesením č. k. 4 Obdo 68/2020 z 30. marca 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

6. Ústavný súd v súvislosti s vymedzením predmetných právnych otázok v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu (bod 8 odôvodnenia napadnutého uznesenia).

7. Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia pri posúdení nastolených otázok konštatoval, že ich posudzoval v kontexte obsahu podaného dovolania, z ktorého vyplýval nesúhlas sťažovateľa z dôvodmi rozhodnutí súdov nižších inštancií v jeho veci. Najvyšší súd tiež uviedol, že nastolené otázky sa netýkali interpretácie právneho predpisu, ale boli výsledkom skutkových zistení súdov. V tejto súvislosti tiež rozviedol, že dôkazné bremeno týkajúce sa preukázania rozhodných tvrdených skutočností bolo na sťažovateľovi a prípadné neunesenie dôkazného bremena a posúdenie oprávnenosti nároku, ako aj hodnotenie dôkazov prináležalo vo veci konajúcim súdom nižších inštancií. Hoci sťažovateľ sa snažil navodiť zdanie, že ide o riešenia právnych otázok, svojím obsahom v skutočnosti išlo o skutkové otázky, ktorých posúdenie nebol dovolací súd oprávnený prehodnocovať, resp. sa nimi zaoberať (body 25 až 29 odôvodnenia napadnutého uznesenia).

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Sťažovateľ v sťažnosti rozsiahlo argumentuje v prospech porušenia svojich práv napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu, ako aj napadnutým uznesením najvyššieho súdu, pričom odôvodnenie a závery odvolacieho súdu, ako aj najvyššieho súdu považuje za arbitrárne a nedostatočné. Svojím obsahom ide o totožnú argumentáciu, ktorú sťažovateľ uplatnil pred dovolacím súdom v rámci svojho dovolania. Pokiaľ ide o odôvodnenie namietaného porušenia svojich označených práv rozhodnutím dovolacieho súdu, sťažovateľ zotrval na svojom názore, že išlo o právne otázky a porušenie svojich označených práv vyvodzuje z nedostatočného a arbitrárneho prístupu dovolacieho súdu pri ich posúdení.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je posúdenie, či všeobecné súdy dali dostatočné a ústavnokonformné odpovede na relevantné otázky súvisiace s predmetom sporu, ako aj tam uplatnenú argumentáciu.

III.1. K porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu

10. Proti napadnutému rozsudku bol sťažovateľ oprávnený podať dovolanie, čo aj využil. Vo svojom dovolaní uplatnil ako dovolací dôvod nesprávne právne posúdenie veci [§ 432 v spojení s § 421 ods. 1 písm. b) CSP]. Tým záväzne určil predmet a „program“ dovolacieho konania. V ústavnej sťažnosti však napáda rozsudok odvolacieho súdu z dôvodov, ktoré svedčia porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 431 v spojení s § 420 písm. f) CSP]. Keďže sa domáha ústavného prieskumu odvolacieho rozhodnutia z dôvodov, ktoré neuplatnil v dovolaní, ústavný súd konštatuje, že ústavná sťažnosť je neprípustná, keďže sťažovateľ pred jej podaním nevyčerpal právny prostriedok, ktorý mu na ochranu jeho základných práv priznáva zákon. Ústavnú sťažnosť preto v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietol.

III.2. K porušeniu označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu

11. Sťažnostná argumentácia, ako už bolo konštatované, bola v podstatných námietkach identická s dovolacou argumentáciou, na ktorú dovolací súd primerane reagoval a poskytol relevantné odpovede. Pokiaľ ide o posúdenie uplatneného dôvodu prípustnosti dovolania sťažovateľa podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP a charakter sťažovateľom identifikovaných otázok v súvislosti s nesprávnym právnym posúdením veci, ústavný súd považoval odpovede najvyššieho súdu za dostatočné a rešpektujúce právnu úpravu dovolacieho konania, preto konštatuje, že nezistil relevantnú súvislosť medzi namietanými právami sťažovateľa na súdnu ochranu, resp. spravodlivé súdne konanie na jednej strane a napadnutým uznesením dovolacieho súdu na strane druhej. Na základe uvedeného sťažnosť sťažovateľa v tejto časti v celom rozsahu namietaných práv odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

12. V dôsledku odmietnutia ústavnej sťažnosti v celom rozsahu sa už ústavný súd ostatnými návrhmi obsiahnutými v sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. novembra 2021

Peter Molnár
predseda senátu